

Atskaite par dalību COPA/COGECA un Eiropas Komisijas rīkotajā darba grupā:

Graudaugi, eļļas augi un proteīnaugi

28.- 29.06.2012., Brisele

Izskatāmais jautājums: Informācija par sagaidāmo ražu.

Rezumējums:

Angļiem izskatās ļoti laba raža. Bulgārijā raža būs apmēram tikai puse pagājušā gada ražas rapšiem, poļi atkal „raud” par izsalušajiem ziemājiem, lai arī kopējo ražas daudzumu, ko sagaida, samazina tikai par nelielu apjomu. Somija nav iesējusies tādā apjomā, kā paredzēts, jo bija mitrs pavasaris un daži zemnieki tikai nesēn beiguši sētis. Dānijā rapšiem raža pašlaik izskatoties pietiekami labi, varētu būt siltāks. Īriem situācija līdzīga kā mums no laika apstākļu viedokļa.

Kopējā raža ES rapsim tiek sagaidīta mazāka par 2% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, arī kviešiem ap 2% mazāka, bet vairāk uz apsēto platību rēķina kā uz ražas. Miežiem raža ir sagaidāma par 8 % lielāka un arī uz apsēto platību rēķina.

Somija ierosina sameklēt cilvēku, kas varētu informēt caur šīm darba grupām painformēt par sagaidāmajiem laika apstākļiem sezonas griezumā, jo amerikāņiem jau tāda esot un viņi agri esot teikuši, ka Ziemeļeiropā šogad būs mitra un vēsa vasara. Tas ļautu zemniekiem reaģēt jau agrāk pieņemt būtiskus lēmumus.

Polijas un UK piedāvājums, ka būtu jāmeklē risinājumi, lai palielinātu audzējamo kultūru skaitu būtu jāapkopā informācija par pētījumiem šajā sakarā dažādās ES valstīs, lai šo informāciju novadītu līdz zemniekiem, kas varētu pieņemt lēmumus un, iespējams, izmēģinātu un uzsāktu Latvijai jaunu kultūru audzēšanā.

Lietuvā sāk mēģināt audzēt soju! Šogad esot apsēti 3000 ha, sēkla tiekot pirktā no Ukrainas. Raža gan neesot liela, bet šogad tikai otrais gads, kad sējot.

Izskatāmais jautājums: ILUC – netiešās zemes izmantošanas izmaiņās

Rezumējums:

Neskatoties uz bioindustrijas un zemnieku mēģinājumiem šo jautājumu „izņemt” no dienaskārtības, jāpiekrīt UK uzskatam, ka šis jautājums ir zaudēts, var tikai mēģināt kaut ko mīkstināt no prasību viedokļa. Lai gan iezīmējās prasība no lopkopjiem, ka Eiropā trūkst proteīna, bet ar iLUC prasību ieviešanu tas būs spiediens uz to, ka samazināsies rapša audzēšana Eiropā, kas ir avots rapšu raušiem, ko prasa lopkopji. Tomēr iLUC jautājums ir tik būtisks laikam no politiskā viedokļa, ka komisijas pārstāvis pat īsti to nenokomentēja.

Informācija pārdomām par biodegvielas ietekmi uz pārtikas cenām: tikai 3,5% no Eiropā izaudzētās ražas aiziet izmantošanai biodegvielas ražošanai.

Izskatāmais jautājums: Sertifikācijas izsekojamībai

Rezumējums:

Franči iepazīstina ar savu sistēmu, kas orientēta uz „pievienotās vērtības” radīšanu, kad produkcija, ko audzē zemnieks ir sertificēta no ilgtspējas viedokļa un nevis RED direktīvas sakarā, bet tirgus prasību dēļ, kad mazumtirgotāji izsaka šādu interesi. Sistēma ļoti līdzīga tam, kas pašlaik tiek darīts RED sakarā. Atbildīgais un sistēmas uzturētājs ir graudu pircējs. Idejai: <http://www.healthgrain.org/node/169>

Angļi gan norāda, ka dažādas sertifikācijas nomoka zemniekus, jo to ir pārāk daudz. Tāpēc pie viņiem jau kādus 13 gadus darbojas sistēma, kad visas kontroles tiek veiktas vienā reizē un to veic viens pārbaudītājs. Pie tam, šajā sistēmā netiek laistas iekšā privātās kompānijas, lai nebūtu izmaksu pieaugums, tāpēc viņu graudu audzētāju apvienības to dara pašas.

Izskatāmais jautājums: ILUC – netiešās zemes izmantošanas izmaiņās

Rezumējums:

Neskatoties uz bioindustrijas un zemnieku mēģinājumiem šo jautājumu „izņemt” no dienaskārtības, jāpiekrīt UK uzskatam, ka šis jautājums ir zaudēts, var tikai mēģināt kaut ko mīkstināt no prasību viedokļa.

Tikai 3,5% no Eiropā izaudzētās ražas aiziet izmantošanai biodegvielas ražošanai.

Izskatāmais jautājums: AMIS – informācijas sistēma par lauksaimniecības tirgu (<http://www.amis-outlook.org/>).

Rezumējums:

Informāciju nodrošina ne tikai ES, bet arī citas valstis, kas kopā nodrošina absolūti lielāko graudaugu tirgus daļu. Pašlaik tikai apstrādā vēl veco informāciju, pašlaik no mūs interesējošajām graudaugu kultūrām pašlaik tur ir tikai kvieši un nosacīti mūs interesējošo soju, kā rapša konkurējošo kultūru.

Somija piedāvā iekļaut šajos apskatos un pētījumos arī minerālmēslus, kur nevalda pietiekama konkurence. Pašlaik komisija tam nav gatava, jo tas neesot tikai ES lēmums un ir vēlme iesākt projektu to palaižot veiksmīgi ar dažiem produktiem un tad skatoties, ko vēl var pievienot.

Juris Cinītis

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA